

Inatsisartuni Ilaasortaq,
Jens NapātōK', Naleraq
-/Maani

§ 37 naapertorlugu apequteqaammut nr. 125 piniarnermut aallaaniarnermullu inatsimmut tunngasumut akissuteqaat

11-08-2025
Suliap normua: 2025 - 16072
Akt normu: 25614968

Inatsisartut suleriaasissaanni § 37-mi imm. 1 naapertorlugu apequtit Naalakkersuisunut nassiusaqarsimavutit, nr. 125-mut piniarnek aallaaniarnermullu inatsit pillugu. Apequtitit uanga suliaasaqarfigisannut akisassanngortinneqarsimapput.

Postboks 269
3900 Nuuk
Oqarasuaat (+299) 34 50 00
Fax: (+299) 34 63 55
E-mail: apn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

1.-mut: Piniarnek aallaaniarnerlugu pillugit Inatsisartut inatsisaat1 naapertorlugu, inuit qassit "sunngiffimmi piniarsinnaanermut aallaaniarsinnaanermullu akuersissuteqarlutik" "Inuiaqatigiinnut kalaallinut aalajangersimasumik attuumassuteqanngillat"?

Akissut:

Sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartanik inunnut Kalaallit Nunaanni najugaqanngitsunut tunniussisoqarneq ajorpoq.

Sunngiffimmi piniarsinnaanermut aallaaniarsinnaanermullu akuersissut inunnut 12-inik ukioqalereersimasunut Kalaallit Nunaannilu aalajangersimasumik najugaqartunut tunniunneqarsinnaavoq.

Kalaallit Nunaanni najugaqartoq inatsimmi piumasaqaatinik naammassinnippat, tamatumani inuussutissarsiuugalugu piniarnermut allagartat pillugit aamma sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartat pillugit nalunaarutini piumasaqaatit ilanngullugit, piniarnek aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni piniarnermut allagartanut qinnuteqaatit allaffissornikkut suliarineqarneranni naggueqarneq / immikkut inuiaassuseq isiginiarneqarneq ajorpoq.

Piniarnek aallaaniarnerlu pillugit inatsimmi "Inuiaqatigiinnut kalaallinut aalajangersimasumik attuumassuteqarneq" ima nassuiarneqarpoq: "Inuk kinaluunniit ukiumi ullorsiuteqarfiusumi qaammatit arfinillit sinnerlugit Kalaallit Nunaanni inuit allattorsimaffiannut nalunaarsoqqasoq, Kalaallit Nunaanniittoq aamma Kalaallit Nunaannut akileraartussaataasoq."

2025-mi inuit sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartartaarnissamut piumasaqaatinut naammassinnillutik sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartaqarnissamut akiliisimasut maannamut 4.711-upput. Aallaaniarsinnaanermut allagartaq aatsaat akilerneqareeruni atuutissaaq.

Eqqumaffigeqquneqarpoq, uumasunut pisassiiffiusartunut atatillugu sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartaqartunut aalajangersakkat allaammata, tassa: "Uumasunik pisassiiffiusartunik sunngiffimmi piniarsinnaanermut aallaaniarsinnaanermullu akuersissutit, qinnuteqarnerup kingorna inunnut 15-inik

ukioqalereersimasunut Kalaallit Nunaannilu aalajangersimasumik najugaqartunut, qinnuteqarnerullu nalaani ataavartumik ukiuni kingullerni marlunni aalajangersimasumik najugaqareersimasunut tunniunneqarsinnaapput.

Imm. 2. Aalajangersagaq imm. 1-imittuq apeqqutaatinnagu, uumasunik pisassiiffiusartunik sunngiffimmi piniarsinnaanermut aallaaniarsinnaanermullu akuersissut qinnuteqarnerup kingorna inunnut tunniunneqarsinnaavoq, inuk taanna:

- 1) Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarsimappat aamma
- 2) piffissaq qinnuteqarfik sioqqullugu ukiuni qulini kingullerni sivikinnerpaamik ataavartumik ukiuni marlunni Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarsimappat."

2.-mut: Piniarneq aallaaniarnerlugu pillugit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu, inuit qassit sunngiffimmi, akiliisitsilluni aallaaniartitsinermut, inuussutissarsiutigaluguluunniit piniarsinnaanermut assigisaanullu akuersissuteqarpat:

Akissut:

a.-mut: Inuit Kalaallinut ilaannngitsut?

A)-mut: Sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartat pillugit akissummut siullermut innersuussisoqarpoq.

2025-mi inuit inuussutissarsiutigalugu aallaaniarsinnaanermut allagartartaarnissamut piumasaqaatinut naammassinnillutik inuussutissarsiutigalugu piniarsinnaanermut allagartaqarnissamut akiliisimasut maannamut 2.012-iupput.

Akiliisitsilluni piniartitsinermut aalisarnermullu akuersissutit (autorisation) eqqarsaatigalugit piumasaqaatinut naammassinnillutik akuersissuteqartut maannamut 35-upput.

Maluginiaqquneqarporli, piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsit 2025-mi upernaami Inatsisartunit allanngortinneqarmat, ima piumasaqaateqalerluni:

"Inuit Kalaallit Nunaanni akiliisitsilluni aallaaniarnermik aaqqissuussisartut nammineersinnaassuseqassappat aamma:

- 1) Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnut aalajangersimasumik attuumassuteqassapput,
- 2) ukiuni kingullerni tallimani Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarsimassallutik,
- 3) ukiuni kingullerni tallimani kingullerni Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartartussaataitaassallutik aamma
- 4) akiliisitsilluni aallaaniarnermik ingerlataqartut, nunap immikkoortuani aqutsiveqarfiusumi namminneq piniartitsinermik aallaaniartitsinermillu suliaqarfissaminni, atortunik pisariaqartunik pigisaqassapput, tamatumani ilaallutik angallat, qamut motoorilik unnuinissamullu periarfissat."

UPA2025-mi aalajangersimasumik najugaqarnissamut piumasaqaat ukiunit marlunnit "ukiunut tallimanut siuliinut" allanngortinneqarpoq.

Oqaatigineqassaaq, inatsisip 2025-mi upernaakkut allanngortinnerata tungaanut ukiunut marlunnut piumasaqaammik naammassinnissimasunik akiliisitsilluni aallaaniarnermut akuersissuteqartoqartoq. Inatsisip allanngornerata kingunerisaanik akiliisitsilluni piniartitsineq aalisartitsinerlu pillugit nalunaarut nutarterneqaleruttorpoq.

b.-mut: Kalaallit Nunaannit "Inuit" Nunap inoqqaavinut ilaanngitsut?

Akissut:

Apeqquut 1-imut akissut takuuk.

3.-mut: Piniarneq aallaaniarnerlugu pillugit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu, inuit qassit:

a. "akiliisitsilluni aallaaniartitsinermut" akuersissuteqartut Kalaallit Nunaanni ukiut 5 sinnerlugit, ukiulli 7 ataallugit najugaqarnikuuppat?

Akissut:

A-mut: Akiliisitsilluni piniartitsinermut aalisartitsinermullu akuersissuteqartut 35-usut akornanni pingasut ukiut tallimat sinnerlugit nunatsinni najugaqarnikuupput, ukiulli arfineq-marluk inorlugit.

b.-mut: "inuussutissarsiuutigalugu piniarsinnaanermut aallaaniarsinnaanermullu" akuersissuteqartut Kalaallit Nunaanni ukiut 2 sinnerlugit, ukiulli 7 ataallugit najugaqarnikuuppat?

Akissut:

B-mut: Qulaani oqaatigineqareersutut inuussutissarsiuutigalugu aallaaniarnermut allagartallit taassuminngalu akiliisimasut 2.012-it nalunaarsoqqapput. Inunnut paasissutissat pillugit inatsisip nutaap atuutilernerata kingorna aallaaniarnermut allagartaqarnermut aaqqissuussaq inuit allattorsimaffiannut toqqaannaq attaveqarunnaarpoq. Taamaammat inuit 2.012-it pillugit ukiut marluk sinnerlugit arfineq-marlulli inorlugit Kalaallit Nunaanni najugaqarsimanerannut paasissutissanik Naalakkersuisoqarfik aallersinnaanngilaq. Oqaatigineqareersutut, inuussutissarsiuutigalugu aallaaniarnermut allagartaq taamaallaat inatsisini piumasaqaatinik naammassinnittunut tunniunneqartarpoq. Aallaaniarnermut allagartaqarnermut aaqqissuussamiit atorneqartarpoq "inunnut ataasiakkaanut allattuivik".

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Peter Borg

Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoq